

Kitoblar markazi ochildi

www.tongyulduzi.uz

Vatan yagonadir,
Vatan bittadir!

2010-yil
6-sentabr
N:36
(66785)

Gazeta 1929-yil 1-avgustdan chiqa boshlagan

O'zbekiston Respublikasi bolalar va o'smirlar gazetasi

ISSN - 2010-6092

ILK
SABOQLAR
ZAVQLI
O'TDI

Suratlar muallifi Olovuddin ORIPOV

TALABALAR
SHAHARCHASIGA
«QUYOSH» QO'NDI

2-bet

YURTIM UZRA
KEZAR BAYRAM

SHUKUHI...

3-bet

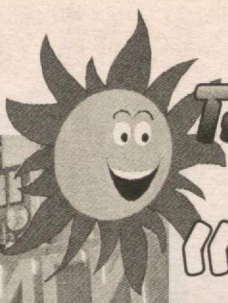
BEG'UBORLIK TINSOLI

Dardmand bo'lsa, bir
umr uning dardi bilan
yashaydi

5-bet

DASHINBOVUQ

6-bet

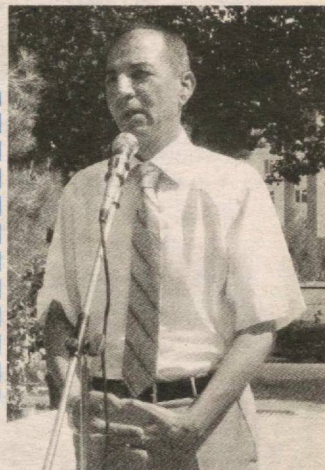
TALABALAR SHAHARCHASIGA «QUYOSH» QO'NDI

Kuni kecha poytaxtimizdagi talabalar shaharchasida «Kitoblar markazi» do'koni ish boshlagani aka-opalaringiz va Siz uchun ham «Eng ulug', eng aziz» bayramimiz arafasida bebaho sovg'a bo'ldi. Poytaxtimizdagi ko'plab nashriyotlar o'z mahsulotlari bilan peshtaxtalarni to'ldirdilar. Markaz rahbari Ma'mura opaning aytishicha, bu yerda turli xildagi badiiy adabiyotlardan tashqari rang-barang o'quv qurollari ham tavsiya etildi. Shuningdek, Axborot resurs markazi tashkil etilgan bo'lib, uning yordamida har qanday noyob kitobni ham topish mumkin.

«Kitoblar markazi»ning ochilishida taniqli ijodkorlar Erkin Vohidov, O'tkir Hoshimov, Muhammad Ali, Umarali Normatov, Sirojiddin Sayyid, Sa'dulla Hakim, Ashurali Jo'rayev, To'lqin Hayit, Axtamqul Karim va G'ayrat Majidlar ishtirok etishdi.

O'z navbatida so'zga chiqqan ijodkorlar talabalarni bayram bilan qutlab, ularga tuhfa etilgan bebaho boylik bilan samimiy qutladilar.

*Nahotki bu gap rost, deya o'ylatsiz, aziz bolalar?!
Bola so'zadi:*

– Yo'lni nima yoritadi, bobo?
– Kitob.

– Quyosh-chi, bobo?

– Quyosh tiziklik yo'lingni, kitob esa hayot yo'lingni yoritadi.

– Kitob ham quyosh ekan-da, bobojon.

– Aqlingga balli, bolam!

– Kitobni sev, u seni quyosh kabi isitadi, o'stiradi, nuz – quvonch betadi.

O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasi raisining birinchi o'rinbosari shoir Sirojiddin Sayyid talabalarga havasi kelayotganini yashirib o'tirmadi. Shoir aytganidek, kitob sodiq do'st, kitob tashlab ketmaydi, kitob xiyonat qilmaydi.

Bilimga chanqoq talabalar, buyuk bayramimiz arafasida topgan haqiqiy do'stingiz muborak bo'lsin!

Aziz o'g'il-qizlarim! Sizni ham yangi do'st bilan samimiy tabriklaymiz. Chunki, hademay litsey, kollejlarni bitirib, talaba bo'lasiz.

Siz ham albatta, bu kitob do'konidan

foydalanib, uni tashkil etishda bosh-qosh bo'lganlarga rahmat aytasiz.

Talabalar shaharchasiga «Quyosh» qo'ndi. Uni kelib ko'ring, yangi kitoblar xarid qiling!

O'z muxbirlarimiz

Boshi o'tgan sonlarda

Boburning bu g'azali, birinchi mashq bo'lishiga qaramay, vazni bo'yicha murakkab bahrdan bitilgani hayratli:

Vazning murakkabligiga qaramay, aruz qoidalari mahorat bilan qo'llangani, har bir bayt so'z san'atining nafis namunalarini bilan jilolangani, o'ta cho'ziq hijolar she'rga alohida ohangdorlik bag'ishlashi va ayniqsa, muallif tuyg'ularining samimiy va istig'noli ifoda etilganidan ko'rinadiki, Bobur 18 yoshidayoq aruzni ham, g'azal san'atini ham yetuk darajada egallagan.

Shuning uchun XI asrda g'azalga qo'l urmoqchi bo'lganlar Navoiyga ergashib, Boburdan o'rnak olishga intilish o'miga «aruzda she'r yozish qiyin» deb hisoblashlari va «barmoq g'azali»ga zo'r berishlari, yumshoq qilib aytganda, taajjublidir. «Qiyinchilik» tagida, bizningcha, asli boshqa

narsa yotadi: aruzda yozilgan she'rlarni o'qimaydilar, yetarli miqdorda g'azallar yod olmaydilar.

Asil sabab hatto hafsalasizlik, sovuqqonlikda, buyuk adabiy merosni qadrlamaslik, mensimaslikda.

Holbuki, nafaqat aruzning, balki umuman

Abdulla A'ZAMOV

ARUZ BAHSI

she'riyatning asil murakkabligi boshqa narsada. U ham bo'lsa, yuksak saviyada yoza olish, badiiy kashfiyot yarata bilish. Bu masalada esa vazn hech qanday ahamiyatga ega emas – buni Cho'lpon ijodi yaqqol isbotlab turibdi.

–Hozirgi she'riyatdan misollar keltira olasizmi? G'azal yozishga havasmandlarga qanday tavsiyalar berish mumkin?

–Aruz talabalaridan yiroq g'azal namunalari kitob va gazeta sahifalarida to'lib yotibdi. Shuning uchun bir-ikki tipik misollar bilan cheklanamiz.

Titradi, gul¹ bargida bir qatra shabnam¹ titradi,

Bog' aro sho'¹ rida bulbul¹ ko'zida nam¹ titradi.

Har chechak at'rini purkab,¹ kezdi majnun¹ vor sabo,(?)

Yor quchog'i¹ da sanamdek¹ fasli ko'klam¹ titradi.(?)

She'r aruzning eng keng tarqalgan ramali musammani mahfuz bahriga deyarli tushadi (har misrada uch karra fo'ilotun va oxirgi rukn fo'ilun). Ammo shakl va mazmundagi bir qator saktaliklar she'r saviyasini pasayitirmoqda. Chunonchi:

YURTIM UZRA KEZAR BAYRAM SHUKUHI...

Insoniyat shiddatli taraqqiyot jarayonini boshdan kechirayapti. Cheksiz imkoniyatlar davri keldi. Kompyuter yonida o'tirib, bir zumda dunyoni ko'rish, o'rganish, istalsa, dunyo mamlakatlariidagi biror universitetda tahsil olish, do'stlar orttirish mumkin. Faqat xalqimizga xos, ezgu fazilatlar, milliy qadriyatlar unutilmasa bo'lgani.

Elda, izlagan – imkon topadi, degan naql bor. Yurtimiz yoshlari esa bugun imkon izlamasalar ham bo'ladi, chunki imkoniyatlarining bari muhayyo. Ilm o'rganib, to'g'ri kasb tanlasa, kifoya...

O'tayotgan har bir kunimiz tarixga aylanib bormoqda. Mustaqillik tufayli musiqa, madaniyat, amaliy va tasviriy san'at kabi yo'nalishlar rivojiga katta e'tibor berildi. Shuningdek, yurtimizda xalqimizning ko'hna an'analari, asrlar davomida shakllanib kelayotgan xalq amaliy san'atini rivojlantirishga ham katta e'tibor berilmoqda. Ayniqsa, yoshlarimiz orasidan yetishib chiqayotgan miniatyurachi rassomlar, kullolar, naqqoshlar, tikuvchilar, gilam to'quvchilar haqiqiy san'at asarlarini yaratib, jahon miqyosidagi xalqaro ko'rgazma va tanlovlarda muvaffaqiyatli ishtirok etmoqdalar.

Farzandlari kamolini ko'rish har bir insonning ezgu orzusidir. Yurtboshimizning sog'lom avlod tarbiyasiga alohida e'tibor qaratayotgani, yoshlarning har tomonlama yetuk shaxs bo'lib, jamiyatda munosib o'rini topishiga xizmat qiluvchi davlat dasturini ishlab chiqishda tashabbuskor va rahnamo bo'layotgani faqat bir ezgu maqsadga – O'zbekistonning ravnaqi, gullab-yashnashiga yo'naltirilgan. Mamlakatimizda ushbu maqsadlarning to'liq amalga oshirishining huquqiy, ma'naviy va iqtisodiy asoslari mavjud. Zero, avlodlarning ajdodlarga munosib bo'lishi barcha ezgu maqsadlarning mureddir.

Mavluda RAHIMOVA,
Toshkent Moliya va iqtisodiyot kolleji ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi

SAYYORA MAKTABGA CHIQQI

Sayyora bizning yon qo'shnimiz. Ko'p qavatli uying sakkizinchi qavatida yashaymiz. Ko'pchilik qo'ni-qo'shnilar bu qizchani birday yaqin ko'rishadi. Chunki olisdan qay bir qo'shni ko'rinsa, istiqboliga chopadi. Salom berib, qo'lidagi yukini oladi. Ayniqsa, ishdan horib kelayotgan chog'ingizda, bu mehribonlikdan yayrab ketasiz.

Hech esimdan chiqmaydi. Bir-ikki yil avval ishdan kelib, endi uyga kiraman deb turganimda, ro'paramizdagi qo'shninging eshigi ochilib, Sayyora chiqib keldi.

Odob bilan salom berib, umid bilan men tomonga qaradi.

– Amaki, tashqarida yomg'ir yog'mayaptimi?

Bu gapdan hayron bo'ldim.

Tashqarida iliq bahor nafasi ufurib turardi.

– Yo'q, qizim, havo ochiq.

– Ertagayam yog'masmikin?

– Kim biladi deysan. Balki yog'mas.

Sayyora «uf» deya xafa bo'lganicha uyiga kirib ketdi. Chamasi to'rt-besh

yoshlardagi qizaloqning bu qilg'ini hayron bo'lib uydagilarga aytib berdim. Bolalarim bunga e'tibor ham berishmadi. Ammo ayolim tizzasiga shapatilaganicha: «Voy, Sayyorasi tushmagurey», deb qotib-qotib kuldi.

Ma'lum bo'lishicha, ancha paytdan beri Sayyora onasiga soyabon olib bering, deya xarxasha qilayotgan ekan. Onasi tunov kuni bozorga tushganda, bolalarga mosidan olib beribdi. O'sha kundan buyon Sayyora yomg'irni poylarmish. Bu gapdan men ham miriqib kuldim. Buni qarangi, o'sha kuni kechasi bilan momaqaldiroq gumburlab, chaqmoq chaqib chiqdi. Ertalab nonushta payti choy damlashga

chiqqan ayolim oshxonadan turib chaqirib qoldi.

– Dadasi, bu yoqqa qarang.

Shoshib oshxonaga chiqdim. Ayolim kulimsiraganicha derazadan tashqariga ishora qildi. Tashqarida sharros yomg'ir quyardi.

Pastga diqqat bilan qaradim. Bolalar maydonchasida qo'lida yangi soyabonini ko'tarib olgan Sayyora turardi. Og'zi qulog'ida.

O'shanda bu qizchadagi g'ayrat-shijoatga qoyil qolganlik. Bu yil Sayyora maktabga chiqdi. Uydagilarning aytishicha, hozirdanoq harf tanib, anchamuncha ertak kitobchalarni o'qib chiqibdi. Hisob amallariga ham ustamish.

Bu g'ayrati, intilishi, kitobga muhabbati tufayli u sinfining eng a'lochi o'quvchisiga aylanishi tayin. Unga juda havasim keldi.

Xalqimizda «Ilm baxt keltirar, bilim taxt keltirar», degan dono maqol bor. Aziz

bolajonlar! Siz Baxt qasrining ostonasida turibsiz. Uning kaliti esa o'z qo'lingizda. Ustozlaringizni har bir sabog'ini jon-u dilingiz bilan tinglang. Ko'proq kitob o'qing. Siz ilm cho'qqilari tomon intilganingiz sari baxt ham siz tomon yaqinlashaveradi.

Baxt va iqbol koshonasiga xush kelibsiz!

Yusuf ABDULLAYEV

– ikkinchi baytda «majnunvor» so'zidagi «vor» qo'shimchasi hamda «yor» so'zi o'ta cho'ziq hijolar ekanligi e'tiborga olinmagan;

– uchinchi baytda «vola» so'zi noo'rin qo'llangan (vola maftun, hayratga tushgan);

– to'rtinchi baytdagi «naysonlar» kamida uchta cho'ziq hijodan iborat (o'rtadagi hijo hatto o'ta cho'ziq). Shu sababli, oxirgi rukni tashkil etgan bu so'z fo'ilun (–V–) qolipiga mutlaqo tushmaydi.

– bu baytdagi «abri nayson», ya'ni aprel bulutlari yog'ilishi g'alat; «jomi Ja'm» (Jamshid jomi) iborasi mavjud, ammo «kosai Jam o'rinli ixtiro» emas: Sharq she'riyatida kosa bilan jomning farqi katta;

– «sham'» (oxirgi bayt), «jam'», «la'», «sa'b» kabi so'zlar rukn boshida yoki o'rtasida uchrasa va ortidan undosh kelsa, o'ta cho'ziq hijo tashkil qiladi.

Misol:

Pardaga kirgan kebi xurshidi raxshon har kecha,

Azmi xilvat aylar ul sham'i shabiston har kecha.

Ul klub ahhob birla subhdek, men sham'vor O'rtanib, ko'nglum to'karmen durri g'alton har kecha. (G'S)*

Navoiyning bu g'azali ham ramali musammani mahzuf bahrida bitilgan. Ikkinchi misrada «sham'» ketidan unli harf kelganligi uchun, «'» harfi keyingi hijoga o'tgan. Agar «sham'i» o'rniga «shami» yozilsa, birinchi bo'g'in qisqa hijoga aylanib, vazn buzilar edi.

Navoiy g'azalining uchinchi misrasi alohida diqqatga molik – undagi bo'g'inlar soni 12 ta, ya'ni avvalgi ikki misradagidan 3 taga kam! Tabiiyki, bu baytni barmoq vaznida o'qish mutlaqo mumkin emas. Holbuki, vazn qat'iy: «ahbob» so'zining «bob» bo'g'ini hamda «subh» va «sham'» so'zlari o'ta cho'ziq hijolar – har biri ikkitadan hijo hosil qiladi!

Yuqoridagi misolning oxirgi misrasida bu qoida buzilgan: «sham' titradi» deb yozilgan va bo'g'inlar 15 ta-yu, hijolar soni 16 ta bo'lib qolgan.

Yana bir necha misol (2005-yilda gazetalarda bosilgan she'rardan):

Baxting tongi otgani rost bo'lsin deyman, yurtim, Boshingga qo'nib turgan humolaringni ko'rsam.

Birinchi misra aruzdan mutlaqo yiroq; **Dedim: Sen sirlil bir qushan qafas ichra, Xaridorindan ham ko'pdir-ku dalloling.**

Birinchi misra hazaji musamman bahriga yaqinlashtirilgan, ammo ikkinchi misraning ikkinchi rukni («–dan ham ko'pdir») aruzga xilof;

Ijodkor she'r yaratganda so'zida ma'ni rost bo'lsin,

Zamoniga ohangdosh-u g'azalxoniga mos bo'lsin.

Birinchi misra'dagi «-jod», «-kor», «she'r», «rost» bo'g'inlarning har biri Navoiy g'azallarida ikki hijoli bo'lib keladi. Ya'ni, bu «bayt»ning birinchi misrasi 20 hijo, ikkinchi misra esa 16, nari borsa 17 hijo – mumtoz adabiyot nuqtayi nazaridan she'rda vazn yo'q. Shunday ekan, «bayt»da ishora qilinayotgan «g'azalxon» Navoiy va Boburni o'qimaydigan odam, degan xulosa chiqadi.

(Davomi bor)

Prezidentimiz Islom Karimov 29-avgust kuni V.Uspenskiy nomidagi Respublika ixtisoslashtirilgan musiqa akademik litseyining kapital rekonstruksiya qilingan o'quv binosini borib ko'rdi.
– Farzandlarimizning jahon sahnalarida erishayotgan bunday ulkan muvaffaqiyatlari barchamizga faxr-iftixor, g'urur bag'ishlaydi, ko'nglimizni ko'taradi, – ta'kidladi Islom KARIMOV

MILLATI YO'Q NAVO

Bugun Xurshidning kayfiyati yo'q. Buni sezgan onasi Ozoda opa o'g'lini chalg'itmoqchi bo'ldi:

– Qaragin, dengizning go'zalligini. Bu yerdan ketging kelmaydi-ya, cho'milmaysanmi?

– Yo'q, uyga ketgim kelyapti, hammani sog'indim, olmamizdan yegim kelyapti, – dedi xomush bo'lib Xurshid. U o'z uyini juda-juda sog'ingandi.

Garchi Italiyada o'tkazilgan skripkachilarning xalqaro tanlovida laureat bo'lgan bo'lsa-da, tezroq O'zbekistonga – do'stlari yoniga qaytgisi keldi. Avvaliga Italiya yoqdi, u yerdan chindan ham ketgisi kelmadi, biroq, beshinchi kun zerika boshladi. Uning ko'ziga o'zga davlatning go'zalligini maftunkorligi ham ko'rinmay qoldi. Shuning uchun ham aytisalar kerak-da, begona yurt go'zalligi tez kunda medaga tegadi, deb.

Xurshid Monako shahrida o'tkazilgan yosh skripkachilar tanlovida ishtirok etganida, tinglovchilarning talablariga binoan Mendelsonning asarlarini ijro eta boshladi.

Talabgorlarning qarsaklari tinmadi. Yosh skripkachi olqishlardan ilhomlanib, ko'ngilni kuylatuvchi kuylardan chalib, hatto ustozining yakunlashga qilgan ishorasini ham sezmay qoldi. Chunki Xurshid chalgan kuy barcha millat vakillarining yurak torlarini chertgan edi-da. Yoqimli navoning millati yo'q, deyishgani rost ekan.

Ustoz Ma'suda opa Ahmedovanning iqtidorli shogirdlari qatorida litsey talabasi Xurshid Hamidovning ham borligi quvonarli. Yosh skripkachi bugungi kunga qadar Italia, Moskva, Monako, Olmaota shaharlarida o'tkazilgan tanlovlarda ishtirok etib, ustozlari ishonchini oqladi.

– Orzuga erishish uchun, avvalo, xohish, harakat va mehnat zarur, – deydi Xurshid. – Men ham bunga doimo amal qilib yashashga harakat qilaman. Onam pianinochi bo'lganligi sababli kichikligimdan konsertlarda ishtirok etganman. Bugungi kunga qadar ko'plab iqtidorli musiqachilar, skripkachilar bilan tanishdim. Ularga havas qildim. I.Pertman degan mashhur skripkachi bor. U nogiron, yurolmaydi. Ammo o'z iqtidori, mehnati, matonati bilan dunyoni lol qoldirmoqda.

Men ham kelgusida Nodir Hoshimov, I.Pertman kabi buyuk skripkachi bo'lsam, deyman. Ammo mehnatsiz maqsadga erishib bo'lmagilini ham juda yaxshi bilaman.

Feruz SOYIBJON qizi

OMAD SENG
XURSHID!

V.Uspenskiy nomidagi Respublika ixtisoslashtirilgan musiqa Akademik litseyining 3-bosqich talabasi Xurshid Hamidov shu yilning sentabr oyida Gretsiyada o'tkaziladigan skripkachilarning xalqaro tanlovida ishtirok etish uchun jo'nab ketdi.

TA'TIL TAASSUROT LARI

Ta'tilim qanday o'tdi? Bu savolni har biringiz o'z-o'zingizga bering. Javobimiz tayyor, deysizmi? Demak, siz ta'til davrida foydali ishlar qildingiz, nimadir o'rgandingiz. Bu esa sizga yil davomida yaxshi o'qishingiz, jamoat ishlarida faol ishtirok etishingiz va yangi yutuqlaringiz uchun turki bo'ladi.

Quyida, ayrim tengdoshlaringizning ta'til taassurotlari bilan Sherzod TOSHXONOV tanishtiradi.

Sarvar ABDUSALILOV, 60-maktabdagi 7-sinf o'quvchisi.

– Men oromgohda mazza qilib dam oldim. Yetakchilarimiz hamda tarbiyachilarimiz bilan birgalikda tog'ning eng baland cho'qqisiga sayohatga chiqdik, turli shifobazsh o'simliklar terdik. Ayrim bolalar charchab ham qolishdi. Shunda tushundimki, hamisha sport bilan do'stlashishimiz kerak ekan.

– Har yili ustozlarimiz ta'tilda qanday kitob o'qiganimiz, nima ish bilan shug'ullanganimiz haqida so'rashadi. Bu savolga mening javobim tayyor. "Oqto'sh" oromgohida ikkinchi yili dam olishim. Bu yerda biz uchun barcha sharoitlar yaratilgan. Oromgoh kutubxonasidan esa ro'zlagan kitobni topishi mumkin. Men ham u yerdagi qiziqarli kitoblarni o'qib chiqdim. Dugonalarim bilan mazza qilib tennis o'ynadik. Dam olish bahonasida suzishni o'rganib olganim esa mening yutu'g'im bo'ldi.

Sarayyo MIRUSMONOVA, 70-maktabdagi 59-maktabning 6-sinf o'quvchisi.

MUNOSIB SOVG'A BO'LDI

Bugungi kunda Kengashimiz a'zolari 24696 nafarni, «Kamalak» bolalar tashkiloti a'zolari 9604 nafarni tashkil qilishini faxr bilan e'tirof etishini istardim.

Har yili an'anaviy tarzda o'tkaziladigan «Ajdodlar merosi – kelajak poydevori» ko'rik-tanlovining tuman, viloyat bosqichida Al-Beruniy nomli 78-maktabning «Istiqlol umidlari» jamoasi 1-o'rinni egallab, Respublika bosqichida ishtirok etishi, tumanimizdagi 5-, 55-maktab o'quvchilarining «Qadriyat, urf-odat, an'ana va yoshlar» festivalining viloyat bosqichida 2-o'rinni qo'lga kiritishi, tuman «Axborot, tahlil va matbuot» yo'nalishi sardori D.Ernazarovanning tumanlararo o'tkazilgan «Sardorlar olimpiadasi» tanlovining viloyat bosqichida «Eng iqtidorli sardor» deb topilishi, «Kamolot» shaxmat taxtasi respublika sport musobaqasida 12-, 55-maktab qizlarining faol ishtiroki fikrimizga dalil bo'la oladi. Shuningdek, yoz mavsumida tumandagi oromgohlarda mavsumiy «Kamalak» faoliyati tashkil etilib, oromgohlar va mahalla yoshlari orasida «Baxtli bolalik», «Kamalak» bizning tashkilot», «Salomatligimiz o'z qo'limizda», «Asfaltga rasm chizish», «Oromgoh malikasi», «OITS – asr vabosi», «Oromgoh sardorlari» kabi mavzularda ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar va sport musobaqalari tashkil etildi. «G'amxo'rlik» guruhi a'zolari va tuman sardorlari Kengashi a'zolari tomonidan tumandagi 41 nafar uyda ta'lim olayotgan bolalarga yaqindan ko'maklashildi.

Amalga oshirilayotgan ibratli ishlarimiz mustaqilligimizning 19 yillik to'yiga munosib sovg'amiz bo'ldi, degan umiddamiz.

Nozima TURSUNBOYEVA,
«Kamolot» YOIH Forish tumani bo'limi
Kengashi homiyligidagi «Kamalak» bolalar
tashkiloti raisi

BEG'UBORLIK TIMSOLI

(Reportaj)

Bu fikrning nechog'li asosli ekanligiga kuni kecha poytaxtimizning Mirzo Ulug'bek tumanida joylashgan «Gulshan» saylgohida bo'lib o'tgan tadbirida yana bir karra amin bo'ldik.

Rango-rang gullar, sharlar bilan bezatilgan so'lim maskanda erta tongdanoq bayramona shukuh hukmron bo'ldi. Imkoniyati cheklangan o'g'il-qizlar yaqinlari hamrohligida saylgohga oshiqishardi. Ular «Umidvorlik» imkoniyati cheklangan bolalar va ularning oilalarini qo'llab-quvvatlash Markazi tomonidan o'tkazilayotgan «Quvnoq yoz – 2010» nomli 6-Bolalar va

Donishmandlardan uch bora: «Dunyoda eng aziz ne'mat nima?» deb so'ralganda, uch bora ham, farzand, deya javob berishgan ekan. Zero, farzand beg'uborlik va musaffollikning insoniyatga ravo ko'rilgan betakror timsolidir. U qanday bo'lishidan qat'iy nazar: sog'mi, nosog'mi, yaxshimi, yomonmi, acushro'ymi, ko'rimsizmi, ota-ona uchun birdek aziz, boldek laziz. Dardmand bo'lsa, bir umr farzandining dardi bilan yashaydi, lozim bo'lsa, jonini-da berishga qodir...

o'tkazilib, mehnatlari evaziga moddiy rag'bat tariqasida o'quv qurollari, ortopedik oyoq kiyimlar, dori-darmon, shaxsiy gigiyena vositalari bilan ta'minlab boriladi.

Kun bo'yi davom etgan tadbir doirasida bolajonlar turli arg'im-choqlarda uchishdi, imkoniyatlariga yarasha «Quvnoq startlar» musobaqalarida qatnashishdi.

Bayram tantanalari o'tgan yili «Tong yulduzi» gazetasiida e'lon qilingan «Qo'g'irchog'im – ovunehog'im» tanlovi g'oliblarini taqdirlash marosimiga ulanib ketdi.

Shunday qilib, tanlov g'olibi deb topilgan «UMIDVORLIK» shahar imkoniyati cheklangan bolalarni qo'llab-quvvatlash

o'smirlar ijodiyot festivaliga taklif qilinganlar.

Mustaqilligimizning 19 yilligiga bag'ishlangan mazkur tadbirida imkoniyati cheklangan insonlar qo'li bilan yaratilgan ijodiy ishlar ko'rgazmalari ham tashkil qilindi.

Tan olishimiz kerak, bunday tadbirlarda shunchaki qatnashib bo'lmaydi: qalblarda hayajon, yuraklarda esa qandaydir bir og'riqni his qilasan kishi. Nogiron insonlar qo'li bilan yaratilgan buyumlarni befarqlik bilan tomosha qilish uchun esa hissiz qalb kerak insonga...

Avvaliga biz ham shunday holatga

tushdik. Lekin 13-14 yoshlar chamasidagi qizaloqning yoqimli qo'shiqqa hamohang raqslarini tomosha qilgach, tushkun kayfiyatimizdan asar ham qolmadi. O'zbekiston Respublikasi rassomlar Akademiyasi a'zosi, «Jayxun» qo'g'irchoq teatri rahbari Mansur Quryazovning qo'g'irchoqlari esa bayramga yanada ko'tarinkilik baxsh etdi. Turli yoshdagi, turli millatga mansub

bolajonlar «Kachalpolvon» bilan birga raqsga tushishdi. Mansur akaning qo'shig'iga jo'rovov bo'lishdi.

Yig'ilganlar to'kin dasturxon atrofida oshga taklif qilinganlarida, biz ko'rgazmalarni aylandik. Sopol buyumlar, yog'ochdan, matodan yasalgan o'yinchoq-u qo'g'irchoqlar, tikilgan, to'qilgan kiyimchalar, shippak va kovushlar, rang-barang mavzudagi rasmlar, qo'ying-chi, yo'q narsaning o'zi yo'q.

Ularining imkoniyati cheklangan insonlar qo'li bilan yaratilganiga aql bovar qilmaydi.

–Ishonavering, bularning bari

imkoniyati cheklangan bolajonlarimiz qo'li bilan yaratilgan,–deya izoh berdi hayratimizni payqagan bir opaxon. – «Umr» Yunusobod tumani nogiron bolalar jamoatchilik markazimizga 7 yoshdan 27 yoshgacha bo'lgan 85 nafar bolalar va yoshlar jalb qilingan bo'lib, ularning ijod bilan shug'ullanishlari uchun barcha sharoitlar yaratilgan.

Ular mehnatlari bilan yaratilgan mahsulotlar sotuvidan tushgan mablag' hisobidan rag'batlantirib boriladilar.

Ko'rgazmadan, shuningdek, Chilonzor tumani ota-onalar klubi, «Opa-singillar» Qibray tumani nogiron ayollar jamiyati kabi ko'plab markazlar a'zolarining ijodiy ishlaridan namunalar o'rin olgan. E'tiborli jihati shundaki, bunday markazlarga jalb qilingan bolalar va o'smirlar vaqti-vaqti bilan psixolog, nevroptolog, deffektolog, terapevt shifokorlar ko'rigidan

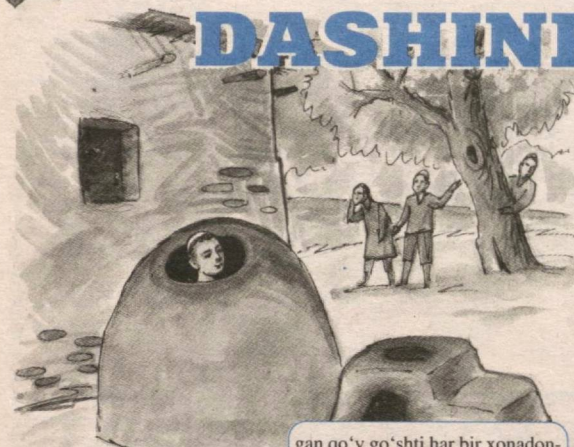
Markaziga mashhur qo'g'irchoqboz va qo'g'irchoqsoz Mansurbek Quryazovning mashhur qo'g'irchog'i sovg'a qilindi. Endi markaz tomonidan o'tkaziladigan barcha tadbirlardan Kachalpolvon boshlovchilik qiladigan bo'ldi. Shuningdek, tanlovda o'zi yaratgan qo'g'irchoqlar bilan ishtirok etgan Kamoliddin Behzod nomli milliy rassomchilik va dizayn instituti 3-bosqich talabasi Gulnoza ASRANOVA ham tanlov g'olibi deb topilib, esdalik sovg'alari bilan taqdirlandi.

**«Gulshan»da o'tgan bu qo'shaloq bayram ko'ngli o'ksik bolajonlarga bir olam zavq, quvonch ulashgani ularning yuz-ko'zlaridan sezilib turardi.
Zero, bu muqaddas Vatanda azizdir INSON!**

Feruza JALILOVA.

Suratlar muallifi Zubayda MAMATQULOVA

DASHINBOVUQ

Bolalik xotiralarimni esga olsam, shirin entikib qo'yaman.

O'sha davrlarda qishlog'imizda o'ziga xos udum bo'lar edi. 9-10 ta hamsoyalalar yig'ilishib, «sherda» tashkil etilardi. «Sherda» deganda, galma-galdan har yakshanba kuni bittadan qo'y so'yilib, 9-10 kishiga teng taqsimlanish tushuniladi. Bu ishni esa odilona hal qilishni otam rahmatli amalga oshirar edilar. Shunday qilib, har yakshanba yangi so'yil-

gan qo'y go'shti har bir xonadonda hozir bo'lardi. Endi o'yab ko'rsam, bu har tomonlama ma'kul ish bo'lgan ekan. Birinchidan, ro'zg'orga baraka kirsam, ikkinchidan, hamsoyalalar orasida mehr-oqibat, hamjihatlik, xullas, barcha insoniy fazilatlarim paydo bo'lishiga sababchi ham bo'lar ekan.

Ammo eng qizig'i, kechga borib boshlanar edi. Qorong'u tushar-tushmas «sherda» tarqatgan xonadonga erkak hamsoyalalar, ularning bolalari yig'ilishardi.

Axir bugun bu xonadonda bir tandir quruq patir yopilib, katta doshqozonda kalla-pocha, hamda ortib qolgan go'sht solinib, qaynatma sho'rva tayyorlanayapti-da. Buni zuddi kichkina to'y desa ham bo'ladi. Patir to'g'rab, sho'rvaiga bir to'yib olgan bolalar yarim kechagacha dashinbovuq o'ynar edik. So'ngra esa charchoq va uyquning zo'ridan gandraklab, uy-uyimizga tarqalar edik.

Hammamiz bir-birimizning uyimiz qanday joylashgan-u, qayerga yashirinsa bo'lishini yaxshi bilardik. Ammo momolarimizning aytishicha, tandir yoki o'choq ichiga yashirinish mumkin emas edi. U joylarda ins-u jinslar bo'lar emish! Biz ham bunga amal qilishga harakat qilardik. Lekin do'ppi tor kelib qolsa, nima ham qilardik?!

Bir gal «sherda» navbati biznikida bo'ldi. Kun peshindan og'ishi bilan enam rahmatli ikki tandir non yopib, katta qozonga ovqatni osib yubordilar. Aslida

enam tandir va o'choqlarni kuli sovlashi bilan ichini tozalab qo'yardilar. O'sha kuni esa hali cho'g'i sovimagani uchun tandirdagi kul olinmagan ekan.

Kech kirib, qornimiz to'yib, dashinbovuq o'yiniga kirishib ketdik. Yashirinish navbati bizga kelganda, shoshib qoldim. Qancha tayinlashlariga qaramasdan, o'zimni tandir ichiga urdim. Surxondaryo tandirlarining og'zi tepaga qaragan emasi, darrov tandir ichiga joylashib oldim. Ammo tagimdan issiq o'tib, oyog'imdagi rezina kalish issiqni ikki hissa oshira boshladi. Tishimni-tishimga qo'yib, ustimdagi choponni (essiz, yangi baxmal chopon edi-ya!) tagimga buklab qo'ydim. Guruhimizdagi barcha bolalarni «raqib»larimiz qo'lga tushirib bo'lishdi. Ammo men o'zimni Barchinoy his qilib o'tiraverdim. Raqiblarimizning esa tandirni qarash eslariga ham kelmas edi. Bir vaqt bolalar «Olmaxon, yashiringan joyingdan chiq, senga shahar berdik», deya Yevropa va Osiyoning ko'pgina taniqli shaharlari nomlarini sanashdi-yu,

ammo hech Termizimizni tilga olishmadi. Men esa Termizni olishni istardim. Sabr kosalari to'lib, «Termizni senga berdik», deyishdi. Xursand bo'lganimdan tandirdan sakrab chiqdim.

Ammo holim xarob bir ahvolda edi. Choponimni chunonam kuydirgan ekanmanki, yamashning hech iloji bo'lmadi. Tashqariga chiqqach, cho'g'lanib turgan choponimning paxtasi yanada avj olib, tutay boshladi. Enam rahmatli ahvoldan xabar topib, rosa kaltakladilar. Ammo ko'nglim to'q va ruhim yengil edi. Axir ona shahrimni «raqib»lar qo'lidan tortib olgan edim-da.

Ana shunaqa gaplar. Menimcha, Vatanga muhabbat va sadoqat tuyg'ulari sut bilan qon-qonimizga singdirilsa kerak.

VATANni sevgan odam uyini, ota-onasini, aka-ukalari, qavm-u qarindoshlarini ham sevadi.

**Axir bejizga VATAN –
OSTONADAN BOSHLANADI
deyishmagan-ku.**

**Olmaxon HAITOVA,
Respublika ta'lim markazi
Bosh uslubchisi**

Boshi o'lgan sonlarda

– Sizlar boringlar, uxlayveringlar. Men uxlamayman, – dedi Afzal o'pkalanib.
– Feruza opa jahl bilan kursiga o'tirdi.
– Menga qara, nega uxlamaysan?
– U yomon tush ko'rgan...
– Kishi har xil tush ko'radi. Tush ko'rdim, deb barcha odamlar kechasi uxlamay o'tirsini?... Nima tush ekan? Qisqaroq...
– Men keksayib qolgan, pista-qurut sotayotgan emishman, – deb gap boshladi Mahfuza.
– Mening qizim hech qachon unaqa bo'lmaydi. Men bunga yo'l qo'ymayman...
– Afzal bo'sh shisha, ashqol-dashqol yig'ayotgan emish. Keyin, ikkimiz urishib qolibmiz...
– Dadasi! Biz bular bilan anchadan buyon ochiq gaplashmay qo'yibmiz. Natijada bolalarning tarbiyasi buzilib ketibdi. Ba'zan vaqt topib, orzu-intilishlari bilan qiziqsangiz bo'lmaydimi?
– Dadam gapirdilar, oyijon.
– Biz ham o'z orzuimizni aytdik, – singlisining gapiga qo'shimcha qildi Afzal.
– Masalan?
– Men dadamga o'xshab do'xtir bo'lmoqchiman, oyijon.

– Tish do'xtiri! – deb tegishdi Afzal.
– Sen-chi?
– Men quruvchi...
– Bular yaxshi. Lekin orzu kattaroq bo'lishi kerak, – dedi Feruza opa. – Bizning bolaligimizda «General bo'lishni orzu qilmagan askar – askar emas», degan gap yurardi.

– Hammayoqni general bosib ketmasmikan? – dedi tashvishlanib Akmal aka.

– Dadasi! Bu hammasi kam kitob o'qish natijasi... Men bolalikdan kitobni, teatrni, kinoni yaxshi ko'rganman. Rahmatli dadam maqtagan «Ajoyib xayolparast» degan filmni o'n martalab tomosha qilganman... O'g'lim! Qizim! Sizlar nuqul televizor yoki kompyuter yonida o'tirasizlar. Bular ham kerak. Lekin kitob boshqa. Bizda eskidan savodsiz qolgan, farosatsiz, to'ng kishini «kitob o'qimagan» deyishgan. Kitob bolani dunyoni tanishga, o'ylashga, ulug' orzular bilan yashashga o'rgatadi. To'g'risi, savod past ekanligidan, bo'lgan-bo'lmagan narsalar xayollaringga keladi. Keyin, shu xayollar tushlaringga ham kiradi... O'zi maktabda o'zlashtirish qanday borayapti?

– Yaxshi, oyijon, – dedi Mahfuza.
– Zo'r, – dedi Afzal.

– Kundalik daftarlaringni bir ko'ray-chi.

Mahfuza o'z xonasiga chiqib, daftarin olib keldi.

Omon MUXTOR

Afzal ham daftarin oldi.
Feruza opa Afzalning daftarin ochdi.
– To'rt. To'rt. Uch. Uch... «Zo'r» emas ekan-ku!
«Uch» qaysi fandan? Ona tilidan ekan. Men ona bo'lganim uchun ham, ona tilidan «uch» bahoga chidayolmayman!
Bu orada Mahfuzaning daftariga ko'z yugurtirgan Akmal aka:
– Qizimiz kuchliroq ekan, – dedi.
Feruza opa daftarni uning qo'lidan oldi.
– Besh. To'rt. Besh. Besh... I-ye, kundalikning oxirgi betini nega bo'yab tashlading?

BIZ KIM

BO'LMOQCHIMIZ?

Bo'yaganim yo'q. U she'r...
– She'r? Kimniki?
– O'zi yozar ekan, – dedi Afzal.
– Tavba... Qaraylik-chi.
Men qushlar haqida o'ylayman,
Ularni har kuni ko'rib turaman.
Hovlida it-mushukni ham ko'rib turaman,
Ular haqida ham o'ylayman har kun.

– Menga yoqdi, – dedi Akmal aka. Lekin kundalik

daftarga emas, boshqa daftarga yozgin... Endi turinglar, uxlash kerak!

– Bizga tushuntirmadingiz-ku, oyijon.
– Nimani?
– Afzal nega bunaqa tush ko'radi?
– Ey... shuncha gapdan keyin ham tushunmadinglarmi?
– Shoshmanglar! Men aytaman, – dedi sabr kosasi to'lgan Akmal aka. – Bir tomondan, insonning imkoniyati cheksiz. Yer-u osmonni egallagan. Ikkinchi tomondan, bunga qanchalik zid tuyulmasin, insonning imkoniyati chegaralangan. Kattaroq bo'lganlarida, o'qib tushunasizlar, Oyati Karimada: «Sizlar juda kam narsani bilasizlar!» deyilgan. Kishi nega, qanday tush ko'radi? Buni bilmaydi. Bu – bizing ixtiyorimizdan tashqari holat. Endi qaranglar... Dunyoda shunday taraqqiyot borayaptiki, kechagina osma-quti haqida, seni pastdan yuqoriga ko'tarib chiqadi, desa hech kim ishonmagan. Yoki yana yaqinroq davrga kelsak, kompyuter, qo'l telefoni degan narsalarni biz bolaligimizda tasavvur ham qilolmasdik. Men aytmoqchiman, sizlar voyaga yetguncha yoymachilik, bo'sh shisha yig'ish degandek yumushlarning o'zi qolmaydi. Demak, bundan xavotirlanish ortiqcha. Bo'ldimi?
– Bo'ldi, – deyishdi o'yab turib Afzal bilan Mahfuza.

Nihoyat, hamma o'rni-o'rniiga kirib, uyquga ketdi. Haligina uxlayolmayman, deb qaysarlangan Afzal taxtadek qotib qolgan edi. Oyisi uyg'otganida, zo'rg'a o'midan turdi.

Nonushtaga dasturxon yozilayotganida, u:
– Tush ko'rdim, – dedi sekin.
– Yana yomon tushmi? – deb so'radi Mahfuza.
– Yo'q, bu gal yaxshi.
– Qanaqa tush ekan?

– Dengizda, ming yillik kir kema suzayotgan emishmiz. Bobom bilan dadam darg'a. Shturval yonida turishibdi. Buvim bilan oyim bir xarrakda to'r to'qib o'tirishibdi...
– Biz-chi?

– Sen bir chekkada yashirincham she'r yozayapsan.

Dengiz – kelajak,
Osmon – kelajak.

Yo'limiz uzoq. Yo'limiz yorug',
Bizda yo'q boshog'riq... – degandek.

– Men unaqa yozmayman. Yozsam, boshqacha yozaman... Sen o'zing-chi? Ishonmagan. Kichik bir kema, atrofi suv, men esa yugurib-sakrab to'p tepayotgan emishman...

(TAMOM)

G'OLIBLIKNING DEBOCHASI

O'n ikki kun mobaynida lovullab yonib turgan olimpiada mash'alasi, yoshlar qalbini g'ayrat, shijoat va muhabbatga to'ldirdi. Navbatdagi yozgi olimpiadaga Xitoyning Nanszin shahri vakillari mezbonlik qiladigan bo'ldi.

Singapurda bo'lib o'tgan birinchi yoshlar olimpiadasidan yoshlarimiz kumush va bronza medallar shodasi bilan yurtga qaytdilar. «London-2010»ga aynan ana shu bahslar orqali munosib nomzodlarni saralash imkoni tug'ildi.

Keling endi, Osiyoning rivojlangan mamlakatlarining biri Singapurning Marinabey qo'ltig'ida qurilgan muhtasham yozgi arenaga bir nazar tashlaylik. Bu yerda yoshlar olimpiadasining yopilish marosimi o'tkazildi. Marosimda Singapur davlat madhiyasi yangradi. Barchani hayratga solib, madhiyani 12 yoshli qizaloq – Natanya Ong xor jo'rligida ijro etdi.

«Yoshlar olimpiadasi biz kutgandan ham yuksak darajada o'tdi. Ishonamizki,

bunda yoshlar hammadan ko'proq quvonishdi. Asli maqsadimiz ham shu edi». Bu Xalqaro olimpiya qo'mitasi raisi Jak Roggening hayajonli so'zlari.

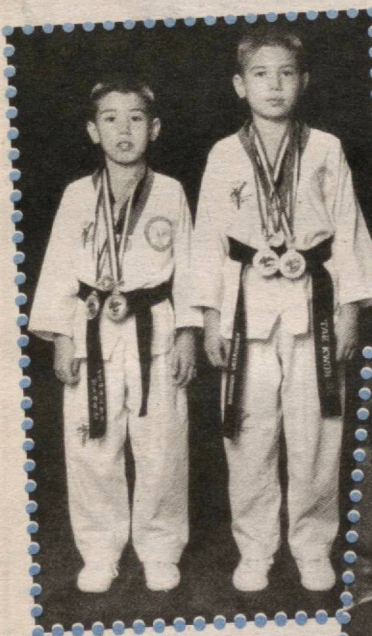
Chindan ham, Singapur olimpiadasida dunyoning ikki yuzdan ortiq mamlakati-dan kelgan yoshlar quvonchi cheksiz bo'ldi. O'smirlarimizga jami 8 ta medalni hadya etgan Singapur o'z tabiati, ko'hna shaharlari, tarixiy obidalarini bilan ham ular qalbini to'ldirantirdi. Xalqaro maydondagi Terma jamoamizning 204 ishtirokchisi orasidan 58-o'ringa da'vogarlik qilishi g'oliblikning debochasi bo'ldi. Xitoylik yoshlar esa Pekin olimpiadasida ishtirok etgan aka-opalari qatori birinchilikka da'vogarlik qilishdi. Umumjamo'a hisobida olimpiadaning 51 ta (30 ta oltin, 16 ta kumush va 5 ta bronza) medali ularniki bo'ldi.

BIZNING

VAZIFAMIZ BOR...

Inson uchun kindik qoni to'kilgan maskan qanchalik aziz bo'lsa, uning kelajagini barpo etishda ishtirok etish shunchalik katta baxtdir. Shuni yodimizda tutaylikki, bizning zimmamizda ham ana shunday mas'uliyat yuki bor. Biz kabi bunyodkor avlod, iste'dodli bolalar hamisha yurt mehridan kuch olib yashaymiz. Jamiyatimizning ertangi qiyofasini esa o'z bilimimiz, mehnatimiz, xalqaro maydonlardagi g'alabalarimiz bilan yaratamiz. Umid qilamizki, shunday yurtga munosib farzand bo'lamiz. Tengdoshlarimizning bugungi yutuqlari mening ham quvonchimdir.

*Umida SEVAROVA,
Surxondaryo viloyati, Denov tumanidagi
7-umumta'lim maktabining
6-sinf o'quvchisi*

Uch oy ta'til bir zumda o'tib ketdi. Sportchi tengdoshlarimiz bu orada ko'plab yutuqlarga erishib, xalqaro musobaqalar g'olibi bo'lishdi.

BARCHASIGA ULGURIB...

Saidakbar Saydaliyev mashg'ulotlar, musobaqalar va maktab tomon oshiqib, bariga ulgurmoqda. Mustaqilligimizning 19 yilligiga bag'ishlab o'tkazilgan bolalar shaxmat turnirida 150 nafarga yaqin shaxmatchilar orasida Saidakbar peshqadamlik qildi-yu...

Quvonarlisi, u musobaqa qoidasiga ko'ra, «A» guruhida dona surib, respublika reytingiga ega umidli 74 nafar shaxmatchi bolalar qatoridan o'rin olgan. O'tkazilgan oltita tur natijalarida u besh yarim ochko to'plab, hammadan kuchli ekanligini isbotlagandi. Tengdoshlari Odil Nazarov, Shuhrat Habibullayev, Artyom Grigorev, Adil

Rahmon, Shavarsh Badalyanni mag'lubiyatga uchratib, Nodirbek Yoqubboyev bilan durang o'ynadi. Yettinchi turda u besh yarim ochko bilan ikkinchi o'rinda borayotgan Aram Kasparov bilan kuch sinashib, ilojisiz qoldi. Birinchilik shohsupasi Kasparovga nasib etdi. Ikkinchi o'rinni xorazmlik O'lmasbek Hakimov, uchinchi o'rinni esa Rahmon Adil egalladi.

Musobaqa boshida dadil borayotgan Saidakbarga turnirning hatto kuchli uchligi ham nasib etmadi...

«V» guruh bahslari esa Muxlisa Sanaqulovani tengdoshlari orasida iqtidorli ekanligini yaqqol namoyon etdi. Sportsevar o'g'il-qizlar, siz sportda qanday yutuqlarga erishdingiz?

OVOZA BO'LGAN QIZALOQ

Shahzodani oynayijahon orqali ko'rsatishdi-yu, Sayhunnobod tuman ahli bu qizaloq bilan faxrlanishdi. Axir u Sirdaryoga yetib bormasidanoq, poytaxt aeroportida jurnalist aka-opalari Shahzoda Tursunmurodovani Sankt-Peterburg shahrida o'tgan jahon chempionatida chempion bo'lganligini ovoza qilib yuborishdi-da! Kimlar uchundir sportning juda oddiy turi ko'ringan shahka bo'yicha jahon chempioni bo'lishning o'zi bo'lmadi, albat-ta. Ko'plab raqiblar orasidan omad Shahzodaga kulib boqdi. Ayniqsa, Istiqlol bayrami kunida uning jajji yuragi quvonchga, yurt faxriga to'ldi. Jurnalistlarning ko'plab savollariga tortinibgina

javob berar ekan, jumladan, shunday dedi:

– Sankt-Peterburg shahridan jahon chempioni bo'lib qaytaman, deb sira o'ylamagandim. Chempionatda chempionlar ko'p bo'lishadi, ammo 64 katakli shahka bo'yicha yildan-yil o'z tajribamga ega bo'layotganim nufuzli musobaqalarda ayon bo'lmoqda.

Murabbiylari Zamira va Dilafro'z Ortiqovalardan saboq olayotgan Shahzoda 2009-yildan beri shahka bo'yicha O'zbekiston terma jamoasi safida dona suradi. Darvoqe, 4-sentabrda Ukrainada bo'lib o'tayotgan jahon chempionatiga jo'nab ketgan o'smir bolalarimizga murabbiylar o'giti, yurt mehri hamroh bo'lsin.

Bolalardagi kichik iqtidorni atrofdegilar o'z vaqtida payqab, rag'batlantirib, to'g'ri yo'lga solib borsagina, kutilgan natijaga erishish mumkin

Farg'onaga navbatdagi safarim chog'ida shaharning Parvoz mahallasida yashovchi Dilafro'z ismli qizaloq bilan tanishtirishdi. U Farg'ona shahridagi 17-maktabning 5-«A» sinfida o'qiydi. Meni qizchani chizayotgan suvratlari hayratga soldi. Besh yoshidan buyon rasm chizayotgan Dilafro'z ayni damda Farg'ona shahridagi Bolalar madaniyat uyi qoshidagi rassomchilik to'garagiga qatnab, ustози Abbasjon Ashir-matovdan bilmaganlarini o'rganyapti. Diqqatimni tortgan jihati, uning chizgan suvratlarida kuchli falsafiy mushohadalar

bor. Tanlangan ranglar, chizgilar qalbining tub-tubidagi orzulari in'ikosidir. Chizganlarida olam va odamning uyg'unligi mavjud.

OQ YO'L, DILAFRO'Z!

Dilafro'z chizgan «Dengizda oqshom», «Quyoshning botishi», «Polizda», «Umr» deb nomlangan suvratlarda hayot falsafasi aks etadi. «Quyoshning botishi»da tabiatning holatigina emas, odamlarning kayfiyatini ham aks ettiradi.

Bolalardagi kichik iqtidorni atrofdegilar, ayniqsa, otana o'z vaqtida payqab, rag'batlantirib, to'g'ri yo'lga solib borsagina, kutilgan natijaga erishish mumkin.

Shu ma'noda bolalik olami bilan dunyo yaratayotgan Dilafro'z Berdiyorovaga oq yo'l tilayman.

Ortiqali QOZOQOV, O'zbekiston Respublikasi san'at arbobi

KIM XATO QILMAYDI?

Inson xato qilishi mumkin, lekin, o'quvchim, xatosini tuzatmagan odam o'ziga jabr qiladi.

Buyuk kishilar ham xatoga yo'l qo'yishadi, ularning ayrimlari juda ko'p yanglishadilar, ammo bu bilan ularni o'rtamiyona kimsalar safiga qo'shib qo'ymaslik kerak.

Fisq-u fasodchi odam:

– Ana u yomon, – deydi.

Aqlli bola bu gapga ishonmaydi, shubha bilan o'sha yomon odamning kimligini aniqlab, o'zi xulosa chiqaradi.

Agar inson xatosini tuzatmasa, o'zini ham, o'zгалarni ham obro'sini to'kadi.

Demak, o'quvchim, xato qilish ayb emas, uni tuzatmaslik katta gunohdir.

TENGDOSHINGIZ MUSHTARIY NIMA DEMOQCHI? IZOH YOZIB YUBORSANGIZ, XURSAND BO'LAMIZ!

XANDILAR

– Dada, biznikida ijarada turadigan odam nega har kuni kabob yeydi?

– Nega deganda, pomidor, bodring ekib, pishirib yeyishga erinadi u yalqov!

– Marhamat qilib, menga kostyum tikib bersangiz, lekin andozasini o'g'limdan oling!

– Nega?

– Chunki keyinchalik uni o'g'lim kiyadi-da!

Muassislar:

O'zbekiston Matbuot va axborot agentligi, O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi, «KAMOLOT» yoshlar ijtimoiy harakati Markaziy Kengashi, «SOG'LOM AVLOD UCHUN» hukumatga qarashli bo'lmagan Xalqaro xayriya jamg'armasi.

BOSH MUHARRIR: To'liqin HAYITOV

Dizaynerlar: **Fazliddin SHOYODGOROV, Olovuddin ORIPOV**
Navbatchilar: **Feruza SOYIBJON qizi, Yusuf ABDULLAYEV**

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 0208-raqam bilan 2007-yil 2-fevralda ro'yxatdan o'tgan.

TAHRIR HAY'ATI: Avaz MARAHIMOV, Svetlana INOMOVA, Qahramon QURANBOYEV, Odina JAMOLDINOVA, Jabbor RAZZOQOV, Murtazo SULTONOV, Feruza JALILOVA (Bosh muharrir o'rinbosari), Feruza ADILOVA (mas'ul kotib), Dilmurod RAHMATILLAYEV, Dilshoda DADAJONOVA

Manzilimiz: Toshkent shahri, Navoiy ko'chasi, 30-uy. Indeks: 100129. Obuna indeksi: 198. e-mail: tong1924@bk.ru www.tongyulduzi.uz Tel: 244-27-25, 244-63-08 Tel./faks: (99871) 244-38-10

«O'zbekiston» NMIUda chop etildi. Tahririyatga kelgan barcha qo'lyozmalar tahrir qilinadi, mualliflarga qaytarilmaydi. Haftaning dushanba kuni chiqadi. Shakli A-3, 2 bosma taboq. ISSN 2010-6092 Adadi - 33324 Buyurtma N: J 49